SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2345

av Alexander Christiansson m.fl. (SD)

Kriminalvården

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera fortsatt utbyggnad av Kriminalvården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda anstalter för de som skall utvisas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anstalter utomlands och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om placering utifrån biologiskt kön och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om de kvarstående åtgärderna som föreslogs i Trygghetsberedningen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statistik och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna har arbetat hårt de senaste fyra åren för att åtgärda alla de problem som de gamla partierna orsakat med en slapp kriminalpolitik, resultatet av vårt arbete är tydligt. Skjutningarna har minskat kraftigt, så även de dödliga utgångarna. Antalet anmälda bostads- och fritidshusrelaterade inbrott har minskat med 36 procent under

perioden januari till juli 2026 jämfört med samma period 2022. Även antalet båt- och fordonsstölder har minskat kraftigt. De stora minskningarna angående stölderna blev märkbara under 2024. Samtidigt var antalet nyintagna på anstalt under 2025 det högsta på 30 år. Skälet till detta är enkelt. Vilken politik som bedrivs spelar roll. En regering som utvisar kriminella stöldligor och som fängslar gängkriminella kommer ha mer framgång än en som delar ut armband och bjuder på pizza. Om vi släpper på trycket mot gängen kommer de att resa sig igen. Sverige måste hålla i och hålla ut. För att detta skall vara möjligt måste Kriminalvården fortsätta att expandera snabbt och kraftigt. Regeringen måste fortsätta att prioritera detta arbete om inte Sverige skall återgå till att vara en fristad för mördare och klanherrar.

Fler anstalter och häkten behövs

Under tiden som Sverigedemokraterna var en del av regeringsunderlaget tillsattes bland annat en samordnare för Kriminalvårdens expansion. Det är centralt att denne får fortsätta sitt arbete. Vidare tillsattes även en kommitté som skall göra en översyn av häkteslagen och fängelselagen i syfte att underlätta expansionen. Utan att föregripa den kommitténs slutsatser vill Sverigedemokraterna peka på att det finns flera åtgärder här och nu som kan vidtas. En sådan sak är att bygga anstalter med enklare standard för de som skall utvisas efter avtjänat straff. Det finns ingen anledning att svenska skattebetalare skall tvingas att bekosta rehabiliteringen av andra länders medborgare. Under den förra mandatperioden slöts även ett avtal med Estland som möjliggjorde för Sverige att placera upp till 600 intagna på anstalten i Tartu. När den anstalten arbetar med full kapacitet kommer det att innebära viss lättnad för Kriminalvården att utföra sitt uppdrag. Det behövs dock fler anstaltsplatser utomlands till dess att utbyggnaden här hemma är klar. Regeringen måste således arbeta för att fler avtal om anstaltsplatser utomlands kan slutas med andra europeiska länder. Detta borde vara ett prioriterat arbete.

Manliga och kvinnliga intagna

Kriminalvården placerar kvinnor och män på skilda anstalter. Detta är inget konstigt och borde egentligen inte behöva kommenteras ytterligare. Vi lever dock i en märklig tid där politiker har givit efter för den högljudda woke-lobbyn som utifrån hemmasnickrade idéer fått för sig att kön är en social konstruktion. Detta har lett till att det idag är oerhört lätt att byta juridiskt kön – och därmed styra vilken anstalt man skall placeras

på. Detta har i sin tur lett till bisarra situationer där biologiska män, ibland dömda för mycket grova brott, har kunnat få sig själva förflyttade till kvinnoanstalter. För männen leder detta till att de får en betydligt angenämare anstaltstillvaro. För de medintagna kvinnorna leder placeringen till minskad trygghet och sämre förutsättningar att kunna återanpassa sig till samhället. Könstillhörighetslagen behöver reformeras på ett sådant sätt att placeringen alltid följer det biologiska könet.

Trygghetsberedningen

Om en person lämnar fängelset efter avtjänat straff med en lägre risk för återfall är det bra. För att lyckas med detta måste den som är motiverad att förändra sitt liv få det stöd som behövs i en omfattning som är rimlig. Det är glädjande att samtliga partier kunde ställa sig bakom slutsatserna i Trygghetsberedningens slutbetänkande, SOU 2024:54. I betänkandet föreslogs en mängd åtgärder som främst syftar till att förhindra återfall i brott. Bland annat föreslogs att Kriminalvården skulle få ett tydligare vårduppdrag, den frågan utreds nu på initiativ av Tidöregeringen. Vårduppdraget syftar bland annat till att ansvaret skall bli tydligare och att de intagna kan få rätt till i princip samma vård, både fysisk och psykisk, som de hade rätt till om de inte varit frihetsberövade. Många intagna har haft kontakt med öppenvårdens psykiatri innan de dömts. Det är viktigt att denna utredning får fortsätta att arbeta och att slutsatserna tas om hand. Vidare föreslogs att Kriminalvården skulle arbeta mer med gradvis ökad frigång och utslussning till samhället och att fler aktörer, både civila och offentliga, blandas in så att den som friges får så goda förutsättningar som möjligt att återanpassa sig. Trygghetsberedningens slutsatser behöver således omhändertas och beredas vidare i den utsträckning de inte redan är genomförda. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Förbättrad statistik

Den 1 oktober 2025 saknade 1 824 klienter med en pågående fängelseverkställighet svenskt medborgarskap. De utgjorde 20 procent av totala antalet klienter med pågående verkställighet vid samma tidpunkt. Kriminalvården registrerar dock inte de intagnas ursprungliga nationalitet eller om de har en eller två föräldrar födda utomlands. Det går med andra ord inte att titta närmare på intagna i gruppen svenska medborgare trots att den gruppen i dag, på grund av hög invandring, är allt mer heterogen. Därmed skapas ett hinder för att få förståelse för utvecklingen i samhället.

Regeringen bör därför uppdra Kriminalvården att föra statistik om ursprung, även inom gruppen svenska medborgare.

Alexander Christiansson (SD)

Adam Marttinen (SD) *Mats Hellhoff (SD)*

Emil Eneblad (SD)